

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
08 000225-79	
DATO - 2 MAI 2008	
AN	EKSP.

Vår dato:

Vår ref.: NVE 200801563-7 aj/kjh

Arkiv: 008

Deres dato: 14. mars 2008

Deres ref.: 08/00225-10

Saksbehandler:

Kjersti Halmrast

22 95 92 31

NVEs uttalelse til høring om utkast til endringer i industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven

Det vises til Olje- og energidepartementets brev av 14. mars 2008 der høringsnotatet om forslag til endringer i lov 14. desember 1917 nr. 16 om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v. (industrikonsesjonsloven) og i lov 14. desember 1917 nr. 17 om vassdragsreguleringer (vassdragsreguleringsloven) sendes på høring.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har følgende kommentarer til forslaget:

Generelt

NVE vil gjerne understreke den grunntanke som ligger bak lovforslaget, nemlig at vannkraftressursene er fellesskapets eiendom, og derfor i prinsippet bør være offentlig eiet. Dette er helt i tråd med moderne tenkning om bruk av vannressurser, og følger en klar internasjonal trend om å forvalte vannressursene deretter. Denne tenkningen har forlengst også preget internasjonal jus på området.

Sammenlignet med andre vurderte modeller synes den valgte konsolideringsmodellen å medføre minst inngripen og endringer i forhold til både lovverk og gjeldende konsesjons- og eierforhold, i hvert fall på kort sikt.

Ordningen med at reguleringskonsesjoner og -rettigheter konsekvent følger vannfall og kraftverk (eiernøytralt) medfører også en mer oversiktlig ordning uten kompliserende endringer i vassdragsreguleringsloven.

NVE vil påpeke at konsolideringsmodellen har en relativt liten betydning for Norges totale vannkraftproduksjon. Midlere årlig produksjonskapasitet for de eksisterende kraftverkene modellen angår (konsesjon med hjemfall fra 2009 til 2065) er ca. 7,8 TWh per år, dvs. 6,5 % av landets nåværende totale produksjonskapasitet.

I lovforslaget og i høringsnotatet brukes gjeldende formulering "Statsforetak, norske kommuner og fylkeskommuner ..". For å presisere at det bare er norske statsforetak som kan få konsesjon, foreslår vi at formuleringen endres til: "Norske statsforetak, kommuner og fylkeskommuner ..".

Privat eller offentlig eierskap

Departementet foreslår at det er det reelle eierskapet som skal være avgjørende ved vurderingen om et

selskap er offentlig eiet eller ikke. Dette gjør at det kan bli krevende å følge opp eventuelle endringer i eierskap. For å avhjelpe dette foreslår departementet at det bør rapporteres kvartalsvis om status og endringer, noe som gjør at det må tas stilling til hvem som skal motta rapportene og ajourføre en slik database. NVE vil påpeke at det kan være hensiktsmessig å samordne denne rapporteringen med annen rapportering fra selskapene til NVE eller andre.

Leie av utbygde fall

Departementet foreslår under 5.5.1 at det vil være mulig med videreføring av allerede inngåtte leieavtaler for vannfall hvor fallene er utbygd av leietager. Dette gjelder både offentlige og private som leier av offentlige eiere av fallrettigheter. Ordningen med bruksrettskonsesjon bortfaller, og Kongens godkjenning av fornyede avtaler skal erstatte bruksrettskonsesjoner. Det innføres en hjemmel til å fastsette vilkår for slik godkjenning. Departementet forutsetter at det ved godkjenning til fornyelse av avtalen normalt fastsettes de samme vilkår som for tidligere meddelte konsesjoner, men med nødvendige oppdateringer av vilkårene. Eventuell tidsbegrensning vil være i henhold til avtale, men noen maksimal leietid er ikke foreslått. Gjeldende bestemmelser som gir hjemmel til revisjon av vilkår, gjelder bare tidsbegrensede konsesjoner, og omfatter derfor ikke leie. I forslaget bør det etter NVEs mening vurderes å innføre tilsvarende mulighet for revisjon av vilkår ved leietid utover 30 år.

Utleie av utbygde vannfall og tilhørende kraftverk

Departementet foreslår i kapittel 5.5.3 at det gis adgang til utleie av kraftproduksjon. Tittelen er noe upresis og bør endres til "Utleie av utbygde vannfall og tilhørende kraftverk".

Departementet vil komme tilbake med mer detaljerte forslag senere. Det foreslås at utleietiden begrenses til 30 år, og at eieren er fullt ansvarlig overfor konsesjonsmyndighetene med hensyn til konsesjonsvilkår, sikkerhet og miljø. NVE mener at det bør presiseres at konsesjonær eller eier ikke bare har det formelle ansvaret, men også er fullt ut ansvarlig når det gjelder det faglige, praktiske, sikkerhetsmessige, miljømessige og økonomiske i henhold til konsesjonsvilkår og lover og forskrifter knyttet til driften av de enkelte anleggene.

Mulige uheldige konsekvenser av forslaget for opprustning og utvidelse av kraftverk

Det vil være et nødvendig incentiv for opprustning og utvidelse av kraftverk at private kraftverkseiere kan få konsesjon til nye reguleringer og overføringer etter vassdragsreguleringsloven. Etter forslaget vil de imidlertid ikke kunne få nye ervervskonsesjoner. Dette kan i noen tilfeller gi uheldige virkninger for mulig utbygging i forhold til optimale utbyggingsløsninger. Utnyttelse av fall innen eksisterende utbygginger kan også bli vanskelig for private dersom de ikke allerede eier fallene. Det vil være et incentiv for opprustning og utvidelse av kraftverk at det åpnes for at utbygger kan få innløst en del av verdien ved kortere gjenværende konsesjonsperiode. For at dette skal virke, må det fastsettes noen prinsipper for beregning av innløsningssum.

Det foreslås i høringsnotatet også at konsesjoner som hovedregel gis på ubegrenset tid. Etter NVEs syn er tidsbegrensede konsesjoner mer i tråd med moderne, framtidsrettet forvaltning. Gjennom langvarig praksis har imidlertid de fleste offentlige selskaper oppnådd konsesjoner på ubegrenset tid. Dette betyr at nesten alle gitte konsesjoner er tidsbegrenset. Det er derfor trolig lite å oppnå ved å gi tidsbegrensede konsesjoner i framtiden.

Vedrørende industrikonsesjonsloven § 1 fjerde ledd

Departementet redegjør i kapittel 7.3 for at regelen om unntak fra konsesjonsplikt og forkjøpsrett i inkl. § 1 fjerde ledd skal videreføres. NVE er enig i at det også i framtiden vil være behov for å legge til rette for samfunnsmessig rasjonelle sammenslutninger innen energiforsyningen, og for fusjoner av industriselskaper som innehar konsesjonspliktige vannfallsrettigheter. Etter NVEs mening bør departementet vurdere å gi en redegjørelse for hvordan bestemmelsen er tenkt praktisert, og særlig for

selskaper som ikke anses offentlig eiet. Etter NVEs mening er det viktig at praktiseringen av unntaksbestemmelsen ikke uthuler konsolideringsmodellen, samtidig som ønskede restruktureringer ikke stopper opp. En klargjøring av framtidig praktisering kan også forhindre forsøk på omgåelse av formålet med lovendringen.

Vedrørende industrikonsesjonsloven § 36

NVE mener at det bør vurderes å innføre en eksplisitt bestemmelse om at det for offentlig eide selskap ikke kan gis konsesjon for erverv av aksjer til private utover 1/3 av aksjene eller partene. Dette vil etter NVEs skjønn klargjøre begrensningen i overdragelse av aksjer i offentlig eide selskaper.

Med hilsen

Agnar Aas
vassdrags- og
energidirektør

Kjell Otto Bjørnå
avdelingsdirektør

Kittelsen Beate

Fra: _Postmottak OED

Sendt: 30. april 2008 15:20

Til: Kittelsen Beate

Emne: VS: 200801563 - NVEs uttalelse til høring om utkast til endringer i industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Halmrast Kjersti [mailto:kjh@nve.no]

Sendt: 30. april 2008 14:05

Til: _Postmottak OED

Emne: 200801563 - NVEs uttalelse til høring om utkast til endringer i industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven

Elfiler i - NVEs uttalelse til høring om utkast til endringer i industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven :

- NVEs uttalelse til høring om utkast til endringer i industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven